

NOTATKA

ze spotkania Forum Instytucji Otoczenia Biznesu

W środę, **5 grudnia br.** w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie odbyło się spotkanie Forum Instytucji Otoczenia Biznesu zorganizowane przez pracowników Wydziału Regionalnego Systemu Innowacji, Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich.

Urząd Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie reprezentowany był przez Wydział Regionalnego Systemu Innowacji w składzie: Sylwia Sztark – Kierownik, Magdalena Kiech – Główny Specjalista, Anna Marzec – Inspektor, Michał Banak – Starszy Specjalista oraz przedstawiciele Wydziału Programowania EFRR i Wydziału Zarządzania EFRR.

Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele IOB oraz instytucje działające na Mazowszu w obszarze innowacji, a także przedstawiciel Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych (MJWPU).

Lista obecności stanowi załącznik do niniejszej notatki.

Spotkanie miało charakter roboczy i zostało poświęcone:

- wstępnym wynikiem przeprowadzonego audytu akredytowanych mazowieckich IOB;
- omówieniu zgłaszanych przez IOB wątpliwości dot. konkursu bony na doradztwo Poddziałanie 3.1.2 w RPO WM 2014-2020;
- projektowi pozakonkursowego Modelowanie Systemu Ofert Dla Innowacji (MSODI) – projekt własny grantowy.
- zaprezentowanie nowej inicjatywy dla MŚP – gościnnie Inkubator Uniwersytetu Warszawskiego ze swoim Klubem Innowatora.
- ponadto na koniec spotkania, zgodnie z wnioskiem uczestników odbyła się prezentacja uczestników spotkania - networking.

Poniżej najważniejsze wnioski z dyskusji:

1. Wstępne wyniki audytu akredytowanych mazowieckich Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB)

Przekazano podstawowe informacje na temat przeprowadzonych audytów i statystyki tj.

- 8 IOB poddanych audytowi w okresie wrzesień – listopad 2018 r.;
- 5 IOB odnowiło akredytację na kolejne 2 lata;
- 2 IOB odnowiło akredytację warunkowo na rok;
- 1 IOB nie odnowiła akredytacji.

Wymieniono również pierwsze wnioski i wspólne rekomendacje oraz wskazano obszary do poprawy. Szczegóły w dołączonej prezentacji.

Ponadto przypomniano, że IOB którym przedłużono akredytację są zobowiązane do świadczenia min. 10 usług rocznie, które zostaną udokumentowane fakturą, bądź zaświadczeniem o udzielonej pomocy de minimis. Tym samym **zrezygnowano z szacowania wartości na podstawie uczestnictwa w projekcie**, w przypadku przedłużania akredytacji na kolejne okresy.

W kwestii monitorowania przypominano również, że IOB może utracić akredytację, jeżeli Instytucja Pośrednicząca Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 (w przypadku Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego jest to Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych odpowiedzialna za ogłaszanie konkursów), przekaże Jednostce akredytującej negatywną opinię na temat jakości usługi, jaką dany IOB wyświadczył w związku z projektem realizowanym w ramach konkursu Działania 3.1 Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu, Poddziałanie 3.1.2 Rozwój MSP – typ projektów „Wsparcie prowadzenia i rozwoju działalności przedsiębiorstw – poprzez udzielanie bonów na doradztwo”. Opinia będzie się opierała na wynikach weryfikacji wniosku końcowego o płatność, w którym beneficjent (mały, średni przedsiębiorca) przedstawi w postaci raportu, jak zrealizowano jego usługę.

Zgłoszono problem dotyczący udostępniania dokumentacji audytorom, która odnosi się do udokumentowania wyświadczenia usług. Poddawano przykład Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), która takich dokumentów nie wymagała. Przedstawiciele Jednostki akredytującej przychyliili się do propozycji, aby część dokumentacji nie była przekazywana w formie papierowej, a jedynie udostępniana audytorowi na miejscu.

Odniesiono się również do wspólnej rekomendacji z audytu dotyczącej *dokumentowania jakości świadczonych usług nie tylko w oparciu o bieżącą ewaluację i rekomendacje od usługobiorców, ale również w formie odroczonych badań skuteczności świadczonych usług dla przedsiębiorstwa*. Przedstawiciel Inkubatora Innowacyjności Politechniki Warszawskiej (ININ) poinformował, że na Portalu Innowacji prowadzonym przez PARP jest zamieszczona praca opisująca 6 form badań, jak klienci odbierają usługi świadczone przez IOB. To są propozycje otwarte, z których można korzystać i modyfikować je do swoich potrzeb. Jednocześnie należy pamiętać, że od czerwca 2018 r. Portal Innowacji nie jest aktualizowany i nie wiadomo, jak długo materiały tam zawarte będą dostępne.

Ponadto ININ zgłosił wątpliwość do rekomendacji wspólnej dotyczącej *prowadzenia systematycznych analiz popytu na świadczone usługi*. Zasugerowano, że istotnym byłoby odpowiedzenie sobie na pytanie, dlaczego IOB nie robią tych analiz? Prawdopodobnie wiąże się to z brakiem uzasadnienia dla prowadzenia takich analiz z punktu widzenia IOB. W świetle tego zaproponowano aby województwo mazowieckie, prócz interwencji dotyczącej wsparcia współpracy IOB, wdrożyć interwencję dotyczącą analizy popytu na świadczone usługi przez IOB. Podano przykład rozwiązania z województwa śląskiego, gdzie są realizowane projekty systemowe pn. Obserwatoria Technologiczne. W ramach tych projektów wybrane instytucje na potrzeby społeczności IOB przeprowadzają analizy popytu i udostępniają ich wyniki tym instytucjom celem przedstawienia ich zasadności i przydatności np. w budowie lepszej oferty. Obecnie IOB przyjmują postawę reaktywną - to przedsiębiorca formułuje swoją potrzebę, a IOB świadczy taką usługę. Trzeba się zastanowić, czy IOB potrzebują przeprowadzić analizę popytu.

Poinformowano, że zespół ekspertów, który przeprowadził audyt akredytowanych mazowieckich IOB, opracuje zbiorczy raport, z którego powstanie krótki wyciąg i zostanie on przekazany IOB (udostępniony na stronie WWW).

2. Konkurs bonów na doradztwo Poddziałanie 3.1.2 w RPO WM 2014-2020.

W spotkaniu Forum IOB wzięli udział przedstawiciele Instytucji Zarządzającej RPO WM 2014-2020 oraz Instytucji Pośredniczącej RPO WM tj. MJWPU. Temat konkursu został poruszony na prośbę IOB, które przekazywały do Wydziału Regionalnego Systemu Innowacji pytania dotyczące kwalifikowalności usług, jakie mogą być zrealizowane w ramach bonów na doradztwo.

Dużo uwagi poświęcono zagadnieniu udokumentowania realizowanych usług. IOB wskazały, że raport końcowy, który jest dołączany do Wniosku końcowego o płatność przez Beneficjenta (MŚP) nie

odzwierciedla całego charakteru przeprowadzonej usługi doradczej. Użyto również stwierdzenia, że przedmiotowy raport jest często pisany specjalnie dla Instytucji Pośredniczącej RPO WM (IP), a nie dla Beneficjenta, gdyż usługa wyświadczona dla MŚP nie polega na napisaniu raportu. Często dane wrażliwe dot. tajemnicy firmy lub gotowych rozwiązań problemów zidentyfikowanych przez Beneficjenta są utajniane w raportach z uwagi na dobro firmy.

Odniesiono się również do wymienionej w prezentacji kwestii słabej jakości usług – powtarzalność treści, kopii treści ogólnodostępnych. Przedstawiciele IOB wyrazili swój sprzeciw wobec tych argumentów. Wskazano, że program antyplagiatowy nie jest rzetelnym źródłem ustalenia, czy dana treść jest plagiatem, ponieważ nie wskazuje, które źródło jest pierwsze (w odniesieniu do własnych publikacji, które później trafiają do takich serwisów jak ściąga.pl). Drugim przypadkiem są sytuacje, kiedy to Instytucja Pośrednicząca RPO WM akceptuje otrzymane wyjaśnienia wobec źródła danych, ale przy kolejnym projekcie te same dane są ponownie podważane (przypadek: stosowania standardów Krajowej Sieci Innowacji Krajowego Systemu Usług). Zasugerowano, że można w programie antyplagiatowym wskazać treści, wobec których sformułowano wyjaśnienia i zostały one uznane za wystarczające.

IOB skierowały również prośbę, aby w lepszy sposób sprawdzać źródła. Pisma przekazywane do Beneficjentów z uwagami powodują uszczerbek na wizerunku IOB i są niezasadne. Biorąc z kolei pod uwagę liczbę raportów, jakie spływają do IP, przedstawiciel IZ RPO WM wskazał, że indywidualna weryfikacja każdego raportu przez opiekuna nie jest możliwa. W związku z tym IOB poprosiła o wskazywanie Beneficjentom jedynie tych treści w raporcie, które według IP są plagiatem. Ogólna uwaga do raportu dotycząca udowodnienia, że raport nie jest plagiatem stwarza z kolei trudności po stronie wykonawcy raportu tj. IOB.

Przedstawiciele Instytucji Zarządzającej RPO WM 2014-2020 oraz Instytucji Pośredniczącej RPO WM poinformowali, że ścieżka audytu musi być zachowana indywidualnie dla każdego Beneficjenta/ projektu i niekiedy pisma o podobnej treści są kierowane do wielu podmiotów. Jeżeli IOB jest wykonawcą usług w wielu projektach, istnieje prawdopodobieństwo wielokrotnego proszenia o wyjaśnienia w tej samej sprawie. Niemniej ww. instytucje skonsultują się w tej sprawie i podejmą próby wdrożenia ulepszeń. Zaznaczono jednak, że IP nie zrezygnuje z weryfikacji programem antyplagiatowym i w przypadkach, kiedy wyraźnie całe treści są kopiowane z internetu, będą kierowane pisma do Beneficjentów. Konkurs bony na doradztwo dotyczył usług „szytych na miarę” i jeżeli raport zawiera treści skopiowane w dużej mierze z internetu, to występuje ryzyko, że środki zostały wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem, gdyż Beneficjent ma dostęp do tych treści za darmo w internecie.

W odniesieniu do bieżącego konkursu *Wsparcie prowadzenia i rozwoju działalności przedsiębiorstw – poprzez udzielanie bonów na doradztwo* – konkurs nr RPMA.03.01.02-IP.01-14-083/18, problem weryfikacji poprawnego wykonania usługi staje się jeszcze trudniejszy. Według IOB konkurs ten w większym stopniu dotyczy usług proinnowacyjnych, gdyż efektem udzielenia usługi ma być wdrożenie nowego produktu/ usługi w skali regionu czy kraju. Za przykład podano sytuację, kiedy w ramach realizacji usług występuje element wdrożeniowy i wówczas w umowach pomiędzy IOB a Beneficjentem nie występuje raport opisowy. Padło pytanie, czy IP za potwierdzenie wykonania usługi wystarczy dokument podpisany przez usługobiorcę, opisujący spotkanie z ekspertem, w którym zostaną określone działania, realizowane na etapie wdrażania technologicznego.

W toku rozmów wskazano zapisy kryteriów, które mówią o weryfikacji wdrożenia zapisanego we wniosku o dofinansowanie. Skonkludowano, że w taki sposób będzie weryfikowane wdrożenie, w jaki zostało opisane we wniosku. Sugestia dotycząca katalogu dokumentów, które mogłyby być przyjmowane jako potwierdzenie wdrożenia nie powstanie po stronie IP z uwagi na to, że mamy sporą różnorodność świadczonych usług. Samo stwierdzenie przez przedsiębiorcę, że osiągnął efekt nie jest wystarczające aby uznać, że usługa spowodowała założoną zmianę w firmie. Opis wdrożenia

przynajmniej jednej innowacji produktowej jest obarczony wskaźnikiem. Beneficjent będzie musiał wykazać, że ta innowacja powstała, ma produkt w cenniku, na stronie www i sprzedaje go. Jeżeli innowacja jeszcze nie została wdrożona bo np. produkt jest w trakcie certyfikacji, wówczas trzeba pamiętać, że wskaźnik rezultatu projektu musi być osiągnięty rok po zakończeniu projektu. W związku z wyłączeniem tych projektów z okresu trwałości weryfikacja osiągnięcia wskaźników rezultatu będzie odbywała się na podstawie wypełnianego najpóźniej rok od zakończenia realizacji projektu oświadczenie Beneficjenta o osiągnięciu zakładanych we wniosku o dofinansowanie wskaźników. Dodatkowo każdy z projektów będzie mógł zostać wytypowany do przeprowadzenia kontroli w miejscu realizacji. Nieosiągnięcia wskaźnika może skutkować rozwiązaniem umowy z Beneficjentem wraz z obowiązkiem zwrotu środków z odsetkami liczoną od dnia otrzymania dofinansowania. Istotne jest to, co zostało wpisane we wniosku o dofinansowanie jako cel projektu i wskaźnik rezultatu.

Ze względu na stopień zaawansowania konkursu, nie ma możliwości zorganizowania oddzielnego spotkania z udziałem potencjalnych beneficjentów i IOB oraz przedstawicieli instytucji zaangażowanych w wdrożenie RPO WM 2014-2020, celem wypracowania sposobu podejścia lub wprowadzenia zmian w dokumentacji tego konkursu. Planowane jest spotkanie samych przedstawicieli instytucji zaangażowanych we wdrożenie RPO WM 2014-2020, w szczególności z kontrolą MWJPU celem omówienia sposobu interpretacji tego zagadnienia.

Z uwagi na termin zakończenia konkursu *Wsparcie prowadzenia i rozwoju działalności przedsiębiorstw – poprzez udzielanie bonów na doradztwo* – konkurs nr RPMA.03.01.02-IP.01-14-083/18 tj. 9 stycznia 2019 r., padło pytanie z sali, czy nie jest planowane wydłużenie tego konkursu. IP poinformowała, że wydłużenie konkursu może nastąpić na prośby Wnioskodawców przekazane pisemnie/ e-mailem do MJWPU z uzasadnieniem. Co do zasadny jeżeli w sprawie przedłużenia terminu zamknięcia konkursu wpływają wnioski od potencjalnych Beneficjentów, wówczas MJWPU występuje ze stosowną informacją do Zarządu Województwa Mazowieckiego.

IP i IZ poinformowały, że nie planuje kolejnych konkursów w 2019 r. i niewykorzystana alokacja prawdopodobnie zostanie przeznaczona na projekty, które w wyniku trwających konkursów znajdują się na listach rezerwowych. Propozycja ze strony przedstawicieli IOB, aby środki skierować nie do MŚP, ale do IOB jest sprzeczna ze stanowiskiem Komisji Europejskiej, która kładzie nacisk na podejście popytowe. W związku z tym tego rodzaju wsparcie skierowane bezpośrednio do IOB nie będzie miało miejsca, ponieważ takiego konkurs nie zaakceptowałoby Ministerstwo.

Zwrócono również uwagę na fakt, że ocena wniosków trwa zbyt długo wobec konieczności pilnego wdrożenia i w związku z tym Wnioskodawcy muszą ponosić koszty zanim zostanie podpisana umowa albo nawet wycofują się z podpisania umowy. Mimo że przewiduje się o wiele mniej wniosków niż w poprzednich konkursach tego typu, IP poinformowała, że w chwili obecnej nastąpiła kumulacja wniosków wpływających do oceny i nie ma dużych szans na skrócenie procesu oceny w omawianym konkursie.

Zachęcono przedstawicieli IOB, aby na bieżąco zgłaszali pytania od MŚP dotyczące zapisów regulaminu naboru lub kryteriów, bo istnieje możliwość wydawania komunikatów lub wprowadzania zmian w regulaminie wyjaśniających wątpliwości.

IP odmówiła przekazywania drogą komunikatu listy akceptowalnych dokumentów potwierdzających wykonanie usługi. Może natomiast zostać wydany komunikat (FAQ), że raport nie jest jedynym dokumentem udowadniającym wykonanie usługi lub komunikat, że dokumentem potwierdzającym wdrożenie innowacji jest dokument wskazany przez MŚP we wniosku o dofinansowanie za wyjątkiem oświadczenia składanego przez MŚP.

Pojawiło się również pytanie, czy podwykonawstwo w świadczeniu usługi jest kosztem kwalifikowalnym. Realizatorem usługi w ramach konkursu ma być IOB, który uzyskał mazowiecką akredytację. I z taką też instytucją Beneficjent będzie zobligowany podpisać umowę na wykonanie usługi – będzie to weryfikowane na etapie składanych wniosków o płatność. Zapisy regulaminu nie regulują kwestii dotyczących podwykonawstwa.

Zgłoszono pytanie dotyczące katalogu usług, w tym usług laboratoryjnych. Jeżeli jest wdrożenie o technologie informacyjno-komunikacyjną, czy usługą laboratoryjną będzie zaimplementowanie ze środowiska testowego do środowiska operacyjnego? Testowanie jest kwalifikowalne, ale zaimplementowanie z jednego do drugiego środowiska jest już pracami badawczo-rozwojowymi więc nie będzie kwalifikowalne.

Rozwiano również wątpliwość co do siedziby Wnioskodawcy, o której mowa w kryteriach konkursu. Wnioskodawcą może być podmiot, który na dzień ogłoszenia konkursu posiada siedzibę lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z zapisami CEIDG. Oddział nie spełnia tego kryterium.

3. Projekt MSODI

Przekazano aktualne informacje na temat projektu, a mianowicie:

- okres realizacji projektu wydłużony do 19 września 2022 r. (ponad 3 lata);
- 100% dofinansowania projektu i VAT niekwalifikowalny;
- w grudniu będzie podpisywana Umowa o dofinansowanie projekt tj. Zasady realizacji przyjmowane uchwałą przez ZWM;

Projekt ma utrzymane w realizacji wszystkie swoje założenia tj. ogłoszenie dwóch naborów i działania wspierające. Szczególną uwagę zwrócono na platformę monitoringowo-rozliczeniową, która przewiduje stworzenie bazy podmiotów (IOB), świadczących na Mazowszu usługi dla MŚP.

Przewidywany termin uruchomienia naboru to I kwartał 2019 roku.

4. Klub Innowatora UW – nowa inicjatywa

Nowa inicjatywa Uniwersytetu Warszawskiego – Klub Innowatora powstała w ramach Uniwersyteckiego Ośrodka Transferu Technologii. Pani Ewa Kowalczyk przedstawiła główne założenia funkcjonowania klubu i korzyści, jakie mogą czerpać IOB. Prezentacja stanowi załącznik do niniejszej notatki.

Na zakończenie spotkania uczestnicy mieli okazję przedstawić się pozostałym uczestnikom spotkania.

Na tym notatkę zakończono.